

mei 2017

Position Paper

Position paper Vakbekwaamheid

*Wft vakbekwaamheidsbouwwerk beter aansluiten op de praktijk.
Voorkom dubbele toetsing en belasting.*

In position papers geeft het Verbond van Verzekeraars zijn mening, standpuntbepaling en argumentatie daarbij over een concreet vraagstuk of actuele ontwikkeling op het snijvlak van politiek, samenleving en verzekeringsbedrijf.

Gebruik (van delen) van de tekst van het position paper is toegestaan mits de bron wordt vermeld.

Dit position paper is tevens te vinden op de website van het Verbond van Verzekeraars: www.verzekeraars.nl onder de button 'Publicaties/Downloads/Position papers'.

Meer informatie over de inhoud van dit position paper:

dhr. H.A. Mahadew

telefoon: 070-3338666

e-mail: h.mahadew@verzekeraars.nl

Het huidige Wft vakbekwaamheidsbouwwerk bestaat een aantal jaren. Het College Deskundigheid Financiële Dienstverlening is gestart met een analyse van het vakbekwaamheidsbouwwerk. Verzekeraars steunen het huidige vakbekwaamheidsbouwwerk, maar zien een aantal praktische mogelijkheden voor verbetering. Het betreft verbeteringen ten aanzien van:

1. **het PE-examen:** het Verbond vindt dat dit examen gebaseerd moet zijn op vertrouwen in de sector. Wij bepleiten een variant waarbij medewerkers vrijgewaard kunnen worden van het PE-examen, mits de verzekeraar Permanente Actualiteit voor medewerkers aantoonbaar heeft geborgd. Ook de breedte van het PE-examen zou moeten worden teruggebracht naar het eigen vakgebied van medewerkers.
Het is belangrijk om PE-examens gericht in te zetten voor de kennisborging bij de medewerkers. Nevendoelen, zoals het bevorderen van duurzame inzetbaarheid, zijn een zaak voor de branche zelf.
2. **De Wft-modules:** de praktijk van krediet-, uitvaart- en groot-zakelijke verzekeraars vraagt om een aanpassing van de huidige Wft-modules 'Schadeverzekering zakelijk' en 'vermogen'.
  - a. Kredietverzekeringen: voor kredietverzekeraars geldt dat de module 'Schadeverzekering zakelijk' inhoudelijk meer moet ingaan op de kredietverzekering. De module 'Schadeverzekering particulier' wordt als overbodig beschouwd, omdat kredietverzekeraars geen particuliere klanten hebben.
  - b. Coassurantie: het Verbond pleit voor meer herkenbaarheid voor de coassurantiemarkt in de huidige module 'Schadeverzekering zakelijk'. Er zijn nu veel bovenwettelijke opleidingen nodig om het vak te leren. Een betere aansluiting is gewenst. De module 'Schadeverzekering particulier' zou niet moeten gelden in dit segment.
  - c. Uitvaartverzekeringen: het Verbond pleit er voor om in de huidige module 'Vermogen' aanpassingen te doen, waarmee deze daadwerkelijk bijdraagt aan de vakbekwaamheid van adviseurs in uitvaartverzekeringen. Dit kan bereikt worden door de module Vermogen aan te vullen met algemene kennis van uitvaartverzekeringen.
3. **Volmacht:** het Verbond bepleit om een wettelijke basis voor de module volmacht te leggen, waardoor de AFM bij de poort en in het proces toezicht kan houden.
4. **Innovatie (Robo-advice):** het Verbond bepleit dat in het vakbekwaamheidsbouwwerk aandacht is voor innovatie en in het bijzonder geautomatiseerd advies c.q. Robo-advies. Vormvrijheid om te voldoen aan de wettelijke eisen is noodzakelijk.
5. **Aanpassingen:** het Verbond bepleit om aanpassingen in de vakbekwaamheidseisen zo snel mogelijk door te voeren in verband met het reduceren van de kosten en het verminderen van de belasting voor medewerkers.

Dit position paper, waarin we bovenstaande standpunten nader toelichten, is bedoeld als eerste input voor de analyse van het vakbekwaamheidsbouwwerk.

Inleiding

Aanleiding voor dit position paper is de analyse van het Wft vakbekwaamheidsbouwwerk die door het College Deskundigheid Financiële Dienstverlening (CDFD) wordt uitgevoerd. In dit position paper doen verzekeraars in het kader van de analyse van de vakbekwaamheidseisen (modulair bouwwerk en beroepskwalificaties) een aantal voorstellen ter verbetering van het bouwwerk.

Het ministerie van Financiën en het CDFD hebben afgesproken dat het CDFD start met het project 'Analyse vakbekwaamheidsbouwwerk'. Het CDFD geeft in haar omschrijving van de analyse aan dat het vakbekwaamheidsbouwwerk, zoals we dat sinds 2014 kennen, niet wezenlijk zal veranderen.¹ Mocht echter uit deze analyse naar voren komen dat veranderingen aan het vakbekwaamheidsbouwwerk gewenst zijn dan kunnen deze per 1 april 2019 (na het einde van de eerste reguliere PE-cyclus) worden doorgevoerd.

Het jaar 2017 zal door CDFD gebruikt worden om de analyse uit te voeren en op basis van de input van marktpartijen mogelijk voorstellen te doen voor aanpassingen van het vakbekwaamheidsbouwwerk. Het CDFD zal het voorstel ter consultatie aanbieden aan marktpartijen alvorens een definitief advies aan te bieden aan de minister van Financiën. Na aanvaarding van het advies kan het CDFD indien noodzakelijk starten met het aanpassen van de eind- en toetstermen van het Wft-vakbekwaamheidsbouwwerk.

Kern van de Wft-vakbekwaamheidseisen is dat deskundige advisering aan de klant centraal staat. Het Verbond onderschrijft dat ten volle. Borging van kennis, kunde en vaardigheden is essentieel voor een gezonde bedrijfsvoering en bovenal in het belang van de klant die rekent op een goed financieel advies. Die deskundigheid moet aantoonbaar zijn, om het herstel van vertrouwen in de sector voort te zetten.

Het Verbond vindt deskundig advies belangrijk. De toetsing/examinering is een effectief middel om deskundigheid van nieuwe adviseurs op een minimumniveau te garanderen. De huidige vakbekwaamheidseisen worden door verzekeraars gesteund. Sinds 2014 zijn er echter lessen getrokken uit de praktijk, waar het vakbekwaamheidsstelsel verbeterd kan worden. In dit paper geven verzekeraars aan waarom en waar zij ruimte zien voor verbetering.

De huidige vakbekwaamheidseisen

Per 1 januari 2014 zijn de vakbekwaamheidseisen voor financieel adviseurs van kracht gegaan. Deze eisen komen voort uit de Wft en zijn vastgelegd in het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (BGfo).

Adviseurs en klantmedewerkers in de sector hebben tot 1 januari 2017 de tijd gehad om te voldoen aan de nieuwe vakbekwaamheidseisen:

- Alle adviseurs moeten over een diploma beschikken op het onderwerp waar zij over adviseren.
- Medewerkers met klantcontact die niet adviseren moeten ook deskundig zijn. Zij kunnen ervoor kiezen dit te borgen in de eigen bedrijfsvoering of door het behalen van een diploma.
- Er zijn in totaal acht beroepskwalificaties, bestaande uit diverse modules, waarvoor diploma's gehaald kunnen worden. Naast de kennis wordt er ook getoetst op vaardigheden en professioneel gedrag.
- Adviseurs die reeds in de sector werken hebben tot 1 januari 2017 de tijd gekregen om de oude diploma's in te ruilen voor nieuwe (door te voldoen aan de overgangsregeling die een inhaalexamen inhoudt).
- Deskundigheid moet op peil worden gehouden. Diplomahouders hebben de plicht permanent actueel te zijn. De kennis en begrip ervan wordt elke drie jaar getoetst middels een PE-examen.

---

¹ Meer over de analyse is te vinden op: <http://www.cdfd.nl/vakbekwaamheid/analyse-vakbekwaamheidsbouwwerk>.

De stand van zaken bij verzekeraars

Verzekeraars zijn sinds 2014 voortvarend aan de slag gegaan met de vakbekwaamheidseisen. Reeds voor de verlenging van de termijn van 1 januari 2016 had het merendeel van de medewerkers de benodigde diploma's behaald. Een verlenging van de termijn tot 1 januari 2017 was voor verzekeraars dan ook niet noodzakelijk.

De meeste verzekeraars stellen de Wft-diploma's als verplichte eis voor nieuwe medewerkers, ook waar deze niet direct een adviesfunctie bekleden. Binnen verzekeraars wordt uiteraard aandacht besteed aan het klantbelang en de vaardigheden van medewerkers die hieraan bijdragen.

In beperkte mate zijn er ook zorgen geweest rondom medewerkers die moeite hebben gehad om te voldoen aan de vakbekwaamheidseisen. Hierover zijn vanuit het Verbond gesprekken gevoerd met het UWV: voor deze mensen is binnen de maatschappijen naar passend werk gezocht. Daarnaast worden met hen resultaatafspraken gemaakt die meewegen in de beoordelingen. Dit vraagstuk speelde voornamelijk in enkele nichebranches, waar men zich specialiseerde op een bepaald vakgebied, maar waar het diploma bredere kennis vereiste. Inmiddels lijken deze drempels door de meeste betreffende medewerkers te zijn genomen. Zij hebben alsnog het benodigde diploma behaald.

Permanent Actueel

De sector is actief in het permanent borgen van actuele kennis. Hiervoor bestaan allerlei varianten. Zo kennen maatschappijen specifieke werkoverleggen waar zij kennis van actuele zaken met elkaar delen. Punten voor Permanente Educatie (PE) worden verzameld door het bijwonen van bijeenkomsten van opleiders, waaronder de Insurance Academy van het Verbond en andere vakverenigingen in de verzekeringswereld. Ook zijn er geautomatiseerde oplossingen waarbij stukken (artikelen etc.) gelezen worden en waar vervolgens vragen over beantwoord moeten worden. Zo wordt getoetst of de inhoud ook wordt begrepen. Verzekeraars zijn gemotiveerd om actualiteit en kennis binnen de eigen organisatie te borgen. De borging is adequaat vormgegeven. Verzekeraars vinden dat in de vakbekwaamheidseisen van 2019 moet worden uitgegaan van **vertrouwen**.

Dat punt van vertrouwen brengt ons bij Permanente Educatie: het PE-examen. Medewerkers van verzekeraars die voor 1 januari 2017 hun Wft-diploma's hebben gehaald moeten permanent actueel blijven. Hetzelfde geldt voor medewerkers die hun oude diploma's hebben omgezet en een PE-Plus examen moesten afleggen om aan te tonen dat zij actueel waren. Het ministerie van Financiën is voornemens om het CDFD te laten examineren, door middel van een PE-examen, of mensen nog actueel zijn. In de plannen gepresenteerd door het CDFD moeten naar schatting 100.000 mensen vanaf 1 januari 2017 iedere drie jaar per module opnieuw examen doen om te toetsen of zij hun vakkennis hebben bijgehouden. Deze kennis wordt getoetst over een periode van 12 maanden, maar die periode kan oplopen tot 36 maanden als het oudere ontwikkelingen betreft die nog steeds actueel zijn.

Verzekeraars vinden dat het PE-examen gebaseerd moet zijn op vertrouwen in de sector. Eigenlijk is het **PE-examen dubbelop**: maatschappijen stimuleren en toetsen de eigen medewerkers op permanente actualiteit. Deze stof wordt vervolgens opnieuw bij iedere individuele medewerker getoetst door het CDFD met het PE-examen. De intrinsieke motivatie binnen de branche zou daardoor aangetast kunnen worden. Het zou beter zijn wanneer er toezicht zou komen (bijvoorbeeld door de AFM) op de wijze waarop maatschappijen en andere werkgevers in de sector de permanente actualiteit van medewerkers borgen. Zo kunnen eventuele misstanden in de periode tussen de examens ook beter voorkomen worden.

Hier zou een parallel getrokken kunnen worden met het productgoedkeuringsproces. De AFM toetst daarbij of er een proces is, maar toetst inhoudelijk niet de producten. In het kader van vakbekwaam-

heid zou een zelfde rol denkbaar zijn, waarbij AFM toezicht houdt op de interne processen van bedrijven om personeel actueel te houden, maar medewerkers zelf niet toetst of zij vakbekwaam zijn. Een variant kan zijn dat medewerkers in principe PE-examen doen, maar indien partijen een door de AFM goedgekeurd programma voor permanente actualiteit kunnen voorleggen, worden gevrijwaard van deze verplichting. Bedrijven die te klein zijn om een dergelijk proces goed in te regelen of bedrijven die eerder de mist ingingen, zouden hun medewerkers dan wel examen kunnen laten doen.

Het PE-examen tot 2019

In de periode van de analyse van de vakbekwaamheidseisen (tot 2019) krijgt de verlenging van de PE-periode naar 36 maanden geen steun van verzekeraars, omdat het examen hiermee wel erg breed wordt. Zo zouden er actualiteiten in het examen kunnen opduiken die reeds tot de basiskennis van medewerkers behoort. Het is niet de bedoeling dat opnieuw examen wordt afgelegd over de basiskennis. Daarvoor is immers het initiële examen afgelegd en moeten medewerkers reeds permanent actueel zijn. **Verzekeraars willen de termijn houden bij de huidige 12 maanden.**

Breder toetsen in het PE-examen dan het eigen vakgebied (hele module) is voor de sector niet wenselijk. Zo worden bijvoorbeeld medewerkers van uitvaartverzekeraars verplicht alle actualiteit rondom de module Vermogen bij te houden, terwijl zij daar niet dagelijks mee werken. Voor medewerkers op een specifiek schadegebied, bijvoorbeeld motorrijtuigverzekeringen, geldt dat zij de actualiteit in alle andere schadebranches moeten bijhouden. Dit is een onnodige belasting voor werkgever en werknemer.

Men zou kunnen betogen dat het goed is voor de *employability* van medewerkers om breder geschoold te zijn, maar vakbekwaamheid en *employability* moet hier uit elkaar worden gehouden. Het Verbond is voorstander van duurzame inzetbaarheid, maar wel met inzet van de juiste middelen. Het gaat hier immers om het voldoen aan eisen om het vak uit te oefenen en niet om een ander vak te leren.

Aanpassingen in de Wft-modules

In diverse branches wordt aangegeven dat de huidige modules waarover examen wordt gedaan niet volstaan. De stof sluit niet altijd aan op de praktijk waarmee gewerkt wordt. Het CDFD heeft eerder aangegeven dat het niet wenselijk is om veel extra modules in het leven te roepen voor nichebranches. De kosten voor het ontwikkelen en het in stand houden van de examens voor deze modules staan niet in verhouding tot het aantal mensen dat het examen afneemt. Het Verbond heeft begrip voor deze afweging en zoekt daarom naar alternatieven, zoals het uitbreiden of aanpassen van bestaande modules. Er leeft een grote wens om de module 'Schadeverzekering zakelijk' uit te breiden om deze meer van nut te laten zijn voor de groot-zakelijke markt. Voor uitvaartverzekeraars geldt dat zij in de module 'Vermogen' meer aandacht zouden willen voor uitvaartverzekeringen.

Kredietverzekeringen

Kredietverzekeringen dekken het risico af dat bedrijven die internationaal zaken doen hun leveringen niet betaald krijgen van de wederpartij. De kredietverzekering dekt in dat geval de kosten. In het huidige Wft-vakbekwaamheidsbouwwerk vallen adviseurs in kredietverzekeringen onder de beroepskwalificatie 'Schadeverzekering zakelijk'. Daarnaast moet conform het bouwwerk ook de module 'Schadeverzekering particulier' behaald worden.

Module Schadeverzekering zakelijk

Kredietverzekeraars herkennen zich niet in de module 'Schadeverzekering zakelijk'. Er wordt aan dit specialistische verzekeringsproduct, op één pagina na, geen aandacht besteed in de module. Deze onevenwichtige situatie klemmt des te meer, omdat de kredietverzekering zeer specifieke inhoudelijke kennis van adviseurs vergt en er dus naast de wettelijke examens uiteindelijk aanvullend gestudeerd moet worden om de echte kennis op te doen.

Module Schadeverzekering particulier

Adviseurs bij kredietverzekeringsmaatschappijen hebben uitsluitend met zakelijke klanten en intermediairs te maken. Zij distribueren geen kredietverzekeringen aan particulieren en sluiten particulieren zelfs uit voor hun producten. De module 'Schadeverzekering particulier' heeft daarom geen toegevoegde waarde voor medewerkers van kredietverzekeraars. Dit brengt onnodige kosten met zich mee. Medewerkers in de sector hebben inmiddels examen gedaan voor de module, maar vrezen dat zij iedere drie jaar opnieuw PE-examen moeten doen over particuliere schadeverzekeringen. Een vakgebied waar zij feitelijk niet mee werken en waar zij ook geen actualiteit op bij hoeven te houden. Door iedere drie jaar PE-examen af te moeten leggen worden er druk en kosten op kredietverzekeraars gelegd die niet in verhouding staan tot de kennis waarmee zij in praktijk klanten kunnen bedienen.

Positie kredietverzekeraars

Kredietverzekeraars zouden het een verrijking van de vakbekwaamheidseisen vinden, wanneer de module 'Schadeverzekering zakelijk' meer inhoudelijk ingaat op de kredietverzekering. Op die manier kan overbodige inzet op de module 'Schadeverzekering particulier' komen te vervallen. Dit sluit ook aan op de wens van de branche om de groot-zakelijke verzekeringen meer in de module 'Schadeverzekering zakelijk' te betrekken voor bredere kennis over deze markt.

Kredietverzekeraars zijn bereid om een bijdrage te leveren aan de vormgeving van een nieuwe structuur. Dit kan zijn het uitbreiden van de bestaande modules als hierboven bepleit, maar ook andere mogelijkheden (zoals alleen de module Basis verplicht en aangevuld met een aparte kredietverzekering module).

Coassurantie

Sommige risico's in de zakelijke markt zijn te groot om door één verzekeraar gedragen te worden. In dat geval wordt het risico verspreid over meerdere verzekeraars die ieder een percentage van de dekking garanderen. Dit principe van coassurantie maakt mogelijk dat grote en complexe risico's voor bedrijven verzekeraar zijn.

In de huidige module 'Schadeverzekering zakelijk' is één pagina voor over coassurantie opgenomen. Het Verbond vindt dit goed, echter niet zozeer voor de mensen die in dit segment werkzaam zijn. Het is vooral van belang voor de adviseurs die hier juist niet bekend mee zijn. Het lijkt het Verbond goed dat zakelijke schade adviseurs op zijn minst iets weten over de mogelijkheden van coassurantie als ze hun zakelijke klanten adviseren.

Het probleem voor mensen uit het coassurantie segment is dat het veelal specialisten zijn op een bepaald gebied (bijvoorbeeld beroepsaansprakelijkheid of milieuaansprakelijkheid), terwijl de module Schade heel oppervlakkig en breed is en dus helemaal niet aansluit bij de dagelijkse praktijk van deze mensen. Toch moeten alle medewerkers in de coassurantie deze module behalen om hun vak te mogen uitoefenen. Kennis van deze markt is zeer specifiek. Er is sprake van zakelijke dienstverlening.

Positie coassurantie

Het Verbond pleit voor meer herkenbaarheid voor de coassurantiemarkt in de huidige module 'Schadeverzekering zakelijk'. Er zijn nu veel bovenwettelijke opleidingen nodig om het vak te leren. Een betere aansluiting is gewenst. De module 'Schadeverzekering particulier' zou niet moeten gelden in dit segment.

Uitvaartverzekeringen

Voor medewerkers van uitvaartverzekeringen geldt dat zij de module 'Vermogen' moeten behalen om klanten te mogen adviseren. De module 'Vermogen' gaat echter niet in op de uitvaartverzekering, in opleiding noch toetsing. Het behalen van module 'Vermogen' is dan ook een flinke belasting voor medewerkers, zeker wanneer zij daarvoor ook permanent actueel moeten blijven en de stof uit de

module hun dagelijkse werk niet raakt. Maar wat belangrijker is: de module draagt niet bij aan het goed kunnen bedienen van klanten. De module mist dus zijn doel. Het Verbond pleit er daarom voor in de huidige module 'Vermogen' aanpassingen te doen, waarmee deze daadwerkelijk bijdraagt aan de vakbekwaamheid van adviseurs van uitvaartverzekeringen. Dit kan bereikt worden door de module 'Wft Vermogen' aan te vullen met algemene kennis van uitvaartverzekeringen. Dit komt ten goede aan het bereik en aan de mogelijkheden tot invulling van de zorgplicht. Het Verbond denkt uiteraard graag mee over het aanvullen van de module.

Volmacht

Vreemde eend in de bijt binnen het vakbekwaamheidsbouwwerk is het volmachtkanaal. Het Verbond heeft eerder gepleit om een apart examen voor medewerkers in het volmachtkanaal. Het gaat dan om een module voor leidinggevenden over het volmachtvak. Hiervoor zouden ongeveer 50 kandidaten dan examen moeten doen en ongeveer 1200 mensen moeten voldoen aan de vereisten voor Permanente Educatie.

Vast staat dat iedereen die de klant adviseert in het bezit moet zijn van een Wft-diploma en aan permanente educatie moet doen. In dit position paper is de focus daarom uitsluitend op de vakbekwaamheid van leidinggevenden in het volmachtkanaal.

Het Verbond acht het wenselijk dat de AFM toezicht houdt op nieuwe toetreders in het volmachtkanaal. Toetsing zou daarom vooraf aan de poort moeten plaatsvinden. Dit biedt de AFM ook de mogelijkheid om op wettelijke basis in te grijpen wanneer niet aan de vakbekwaamheidsvereisten wordt voldaan.

Verder maakt een wettelijke basis voor de vakbekwaamheidsvereisten in het volmachtkanaal de afdwingbaarheid van de vakbekwaamheidsvereisten beter mogelijk. Het grote commerciële belang dat verzekeraars hebben in de samenwerkingsovereenkomst met de Gevolmachtigde Agent maakt deze afdwingbaarheid door verzekeraars minder plausibel. Weliswaar zijn er in de laatste jaren steeds strengere afspraken en controles (audits) uitgevoerd ten opzichte van de Gevolmachtigde Agent, maar het is nog te vroeg om conclusies te kunnen trekken omtrent het (goed) functioneren daarvan. Het is daarom beter wanneer het toezicht op de vakbekwaamheid in het volmachtkanaal in publieke handen is. Dit houdt de relatie tussen verzekeraar en Gevolmachtigd Agent zuiver en zorgt voor een betere afdwingbaarheid van de vakbekwaamheid. Om die redenen is het beter om een wettelijke basis voor de module volmacht te leggen, waardoor de AFM aan de poort en in het proces toezicht kan houden.

Innovatie (geautomatiseerd advies c.q. Robo-advice)

Het Verbond bepleit dat in het vakbekwaamheidsbouwwerk aandacht is voor innovatie en in het bijzonder geautomatiseerd advies c.q. Robo-advice. Hierbij is van belang dat de Wft-norm van toepassing is, maar dat de invulling van de norm anders kan zijn. Het Verbond onderschrijft dat een geautomatiseerd advies moet voldoen aan minimaal dezelfde wettelijke regels als die gelden voor een advies gegeven door een natuurlijk persoon. Het Verbond is het daarom eens dat aanbieders en overige financiële dienstverleners die werken met geautomatiseerde adviezen procedures inrichten en maatregelen nemen die borgen dat men zich houdt aan onder andere artikel 4:23 Wft.

Het Verbond bepleit om een open norm aan te houden en de norm niet met dwingende eisen in te vullen. Dit geeft aanbieders, maar ook adviseurs, de mogelijkheid op een efficiënte manier te borgen dat hun (deels) geautomatiseerde adviezen voldoen aan de wettelijke eisen.

Het is aan de betreffende marktpartij die (volledig) geautomatiseerd advies wil aanbieden om aan te tonen dat aan de norm wordt voldaan. De verantwoordelijkheid voor het passend zijn van geautomatiseerd advies ligt bij de eindverantwoordelijken. Vormvrijheid is noodzakelijk.

Het is niet wenselijk dat een onderneming per financieel product waarover geautomatiseerd advies

wordt gegeven een natuurlijk persoon zou moeten aanwijzen die binnen de onderneming verantwoordelijk is voor die geautomatiseerde adviezen. Dit zou betekenen dat deze persoon dient te beschikken over de benodigde vakbekwaamheid ten aanzien van het product waarover wordt geadviseerd en deze door middel van PE-examens geldig te houden. Dit zou een drempel opwerpen voor de borging van de passendheid van een geautomatiseerd advies. Een dergelijke voorwaarde levert hoge kosten op.

Het Verbond is bereid om verder mee te denken over het scheppen van ruimte in het vakbekwaamheidsbouwwerk voor innovatie en de wijze waarop marktpartijen dit kunnen borgen.

Tot slot

De intrinsieke motivatie om vakbekwaam en permanent actueel te zijn is groot binnen de branche. Verzekeraars vinden het belangrijk dat de vakbekwaamheidseisen zoveel mogelijk aansluiten op de praktijk en zo efficiënt mogelijk zijn ingedeeld.

Het Verbond bepleit om aanpassingen in de vakbekwaamheidseisen zo snel mogelijk door te voeren in verband met het reduceren van de kosten en het verminderen van de belasting voor medewerkers. Daarover zou breed en duidelijk gecommuniceerd moeten worden. Verzekeraars willen graag een bijdrage leveren aan de analyse van het vakbekwaamheidsbouwwerk die de komende jaren plaats vindt. Daarvoor bieden zij hun expertise aan.